

1. [J]akkolwiek sąd orzekający w przedmiocie wniosku o stwierdzenie wykonalności wyroku arbitrażowego, nie jest w żadnym zakresie związany rozstrzygnięciem Sądu Handlowego w Wiedniu w sprawie o uchylenie Wyroku Arbitrażowego, to jednak nie można pominąć okoliczności, że postanowienia Konwencji Nowojorskiej stwarzają podstawę, aby sąd kraju decydujący o stwierdzeniu wykonalności zagranicznego orzeczenia arbitrażowego brał pod uwagę, na wniosek strony, jako przesłankę odmowy stwierdzenia wykonalności wyrok uchylający orzeczenie arbitrażowe.

2. [J]eżeli postępowanie o uchylenie lub wstrzymanie wykonania wyroku sądu polubownego dopiero się toczy, nie uzasadnia to odmowy wydania lub stwierdzenia wykonalności, ale może uzasadniać odroczenie decyzji w tej sprawie.

**Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 18 października 2011 r.**

I ACz 1627/11

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

SSA Ewa Kaniok

SSA Zbigniew Cendrowski

SSO /del/ Edyta Mroczek (przewodniczący, sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2011 r. w Warszawie na posiedzeniu niejawnym sprawy z wniosku [...] z siedzibą w B. (Dania) z udziałem [...] S.A. z siedzibą w W. o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu arbitrażowego na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 lipca 2011 r., sygn. akt VII Co 931/10 postanawia:

oddalić zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem z dnia 22 lipca 2011 r. zawiesił postępowanie w sprawie o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu arbitrażowego, do czasu prawomocnego zakończenia w Wiedniu postępowania w przedmiocie skargi o uchylenie częściowego wyroku z dnia 24 sierpnia 2010 r. Sądu Arbitrażowego w Wiedniu. W ocenie Sądu ewentualnie wydany przez Sąd Handlowy w Wiedniu wyrok jedynie uchylający bez rozstrzygnięcia merytorycznego, częściowy wyrok z dnia 24 sierpnia 2010 r. Sądu Arbitrażowego w Wiedniu, nie mógłby być uznany na obszarze Polski. Podstawą rozstrzygnięcia był art. VI Konwencji o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych sporządzonej w Nowym Jorku w dniu 10 czerwca 1958 r. (Dz. U.62.9.41).

W zażaleniu na postanowienie wnioskodawca zarzucił:

- wydanie w warunkach nieważności postępowania ze względu na skład sądu sprzeczny z przepisami prawa (art. 379 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 47 § 4 k.p.c.);

- naruszenie art. VI Konwencji Nowojorskiej w zw. z art. IX Konwencji Genewskiej w zw. z art. 6 k.p.c. poprzez zawieszenie postępowania w niniejszej sprawie pomimo nieistnienia ku temu podstaw, w szczególności na skutek: nietrafnego uznania, że sam fakt wystąpienia ze skargą o uchylenie wyroku sądu polubownego uzasadnia zawieszenie postępowania delibacyjnego, a także zaniechania zbadania przy rozstrzyganiu o zawieszeniu postępowania delibacyjnego prawdopodobieństwa uchylenia Wyroku Częściowego z dnia 24 sierpnia 2010 r., ogłoszonego w dniu 3 września 2010 r. i skorygowanego w dniu 2 listopada 2010 r., wydanego przez Trybunał Arbitrażowy w Wiedniu w sprawie z powództwa [...] przeciwko [...] SA.

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. poprzez: zaniechanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, w szczególności brak odniesienia się do okoliczności sprawy przemawiających za uznaniem, że prawdopodobieństwo uchylenia Wyroku Arbitrażowego jest znikome, a sama skarga o uchylenie Wyroku Arbitrażowego została wniesiona jedynie w celu opóźnienia wykonania Wyroku Arbitrażowego; oraz niedokonanie oceny dowodów w postaci: skargi [...] SA o uchylenie Wyroku Arbitrażowego z dnia 2 grudnia 2010 r. oraz „Opinii prawnej w postępowaniu o uchylenie między [...] S.A. a [...] I/S przed Sądem Gospodarczym w Wiedniu (15 Cg 115/10 v)” prof. uniw. dr. P. O. oraz zw. prof. uniw. dr. h.c. dr. W. H. R. z dnia 21

marca 2011 r. wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski - na okoliczność nikłego prawdopodobieństwa uchylecia Wyroku Arbitrażowego, 15 (piętnastu) wniosków [...] SA składanych w postępowaniu arbitrażowym o wyłączenie arbitrów - na okoliczność nadużywania uprawnień procesowych przez [...] SA i świadomego przewlekania postępowania,

- naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. poprzez: nieodniesienie się w uzasadnieniu Zaskarżonego Postanowienia do materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, niewyjaśnienie podstawy prawnej postanowienia,

- naruszenie art. VI Konwencji Nowojorskiej poprzez zaniechanie nakazania [...] SA udzielenia odpowiedniego zabezpieczenia poprzez wpłacenie do depozytu sądowego kwoty 1.562.341.822,74 zł pomimo złożenia przez [...] wniosku w tym zakresie.

Na podstawie stawianych zarzutów skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia, zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu; ewentualnie o jego zmianę poprzez oddalenie wniosku o zawieszenie postępowania, ewentualnie o zmianę postanowienia w części poprzez zawieszenie niniejszego postępowania z równoczesnym nakazaniem [...] SA udzielenia odpowiedniego zabezpieczenia poprzez wpłacenie do depozytu sądowego kwoty 1.562.341.822,74 zł;

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zawiera uzasadnianych podstaw.

W pierwszym rzędzie rozważeniu wymaga zarzut nieważności postępowania, którego uwzględnienie powodowałby skutek najdalej idący tj. uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Według art. 379 pkt 4 k.p.c. skład sądu sprzeczny z przepisami prawa prowadzi do nieważności postępowania. Artykuł 47 § 1, 2 i 4 k.p.c. stanowi o składzie sądu władnego rozpoznać sprawę. Według § 1 tego przepisu, sąd rozpoznaje sprawę w składzie jednego sędziego, zaś sprawy enumeratywnie wymienione w § 2 rozpoznaje sąd w składzie jednego sędziego jako przewodniczącego i dwóch ławników. W § 4 art. 47 k.p.c. ustawodawca przewidział wyjątkową sytuację, gdzie z uwagi na szczególną zawłość lub precedensowy charakter sprawy Prezes sądu może zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów zawodowych. We wszystkich wymienionych przypadkach mowa jest o rozpoznaniu sprawy.

Natomiast zgodnie z art. 47 § 3 k.p.c. postanowienia poza rozprawą oraz zarządzenia wydaje przewodniczący. Oznacza to, że postanowienia i zarządzenia, które dotyczą kwestii formalnych, a więc nie dotycząca istoty sporu - poza rozprawą - wydaje przewodniczący. Tym samym kwestie formalne orzekane w formie postanowień ale na rozprawie powinny być rozstrzygane przez sąd w składzie zgodnym z art. 47 § 1, 2 lub 4 k.p.c.

W rozpoznawanej sprawie zarządzeniem nr 109/2010 z dnia 10.12.2010 r. Prezes Sądu Okręgowego zarządził rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów zawodowych, na podstawie art. 47 § 4 k.p.c. Wyznaczony w ten sposób skład dotyczy rozpoznania sprawy na rozprawie. Nie wyłącza stosowania zasady, że poza rozprawą przewodniczący samodzielnie może rozstrzygać kwestie formalne w drodze postanowień i zarządzeń.

Zaskarżone postanowienie wydane w przedmiocie wniosku o zawieszenie postępowania jest niewątpliwie postanowieniem wpadkowym, rozstrzygającym kwestię formalną, nie związaną z istotą sporu. Wydane zostało na posiedzeniu niejawnym. Z uwagi na art. 47 § 3 k.p.c. decyzję odnośnie tej kwestii mógł samodzielnie podjąć przewodniczący.

Powyższe prowadzi do wniosku, że skład sądu orzekającego w przedmiocie zawieszenia postępowania nie jest niezgodny z przepisami prawa, a zatem zaskarżone postanowienie nie zostało wydane w warunkach nieważności postępowania.

Tym samym zarzut nieważności postępowania, jak i dokonana na potrzeby uzasadnienia tego zarzutu wykładania art. 47 k.p.c. okazała się nietrafna.

W pozostałej części zarzuty zażalenia również nie są uzasadnione, z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia.

Podzielając pogląd Sądu Najwyższego, stwierdzić należy, że **jakkolwiek sąd orzekający w przedmiocie wniosku o stwierdzenie wykonalności wyroku arbitrażowego, nie jest w żadnym zakresie związany rozstrzygnięciem Sądu Handlowego w Wiedniu w sprawie o uchylenie Wyroku Arbitrażowego, to jednak nie można pominąć okoliczności, że postanowienia Konwencji Nowojorskiej stwarzają podstawę, aby sąd kraju decydujący o stwierdzeniu wykonalności zagranicznego orzeczenia arbitrażowego brał pod uwagę, na wniosek strony, jako przesłankę odmowy stwierdzenia wykonalności wyrok uchylający orzeczenie**

arbitrażowe, (postanowienie dnia 6.11.2009 r., sygn. akt [I CSK 159/09](#), publik. LEX nr 535700).

Nie jest pozbawiony racji pogląd skarżącego, że sam fakt wystąpienia ze skargą o uchylenie wyroku sądu polubownego nie jest decydujący dla podjęcia decyzji o zawieszeniu postępowania. Aczkolwiek, zdaniem Sądu Apelacyjnego, waga podniesionych w skardze o uchylenie orzeczenia Sądu Arbitrażowego zarzutów (m.in. naruszenie prawa strony do przedstawienia swojego stanowiska przed sądem, naruszenie ustawowych przepisów prawa lub postanowień umownych prawa dotyczących składu Sądu Arbitrażowego, przekroczenie granic kompetencji przez Sąd Arbitrażowy, naruszenie podstawowych zasad austriackiego porządku prawnego - k. 634 i nast.) może uzasadniać wstrzymanie się przez sąd od rozpoznania sprawy o stwierdzenie wykonalności wyroku arbitrażowego właśnie do czasu zakończenia postępowania w przedmiocie złożonej skargi. Podnieść należy, że wśród przyczyn odmowy wykonania wyroku sądu polubownego art. 1215 § 2 k.p.c. wymienia m.in. sytuację w której skład sądu polubownego lub postępowanie przed tym sądem nie były zgodne z umową stron lub - w braku w tym przedmiocie umowy - nie były zgodne z prawem państwa, w którym przeprowadzono postępowanie przed sądem polubownym (art. 1215 § 2 pkt 4 k.p.c.), czy też sytuację w której wyrok sądu polubownego nie stał się jeszcze dla stron wiążący lub został uchylony albo jego wykonanie zostało wstrzymane przez sąd państwa, w którym lub według prawa którego wyrok ten został wydany (art. 1215 § 2 pkt 5 k.p.c.). Podkreśla się przy tym, że **jeżeli postępowanie o uchylenie lub wstrzymanie wykonania wyroku sądu polubownego dopiero się toczy, nie uzasadnia to odmowy wydania lub stwierdzenia wykonalności, ale może uzasadniać odroczenie decyzji w tej sprawie** (T. Ereciński, K. Weitz, Sąd Arbitrażowy, LexisNexis, Warszawa 2008, str. 376). Waga uchybień podniesionych w skardze o uchylenie wyroku sądu polubownego, jak również wysokość roszczenia przysługującego wnioskodawcy wobec [...] SA, wyklucza możliwość uznania, że złożenie wniosku o zawieszenie postępowania do czasu rozpoznania sprawy wszczętej przed Sądem Handlowym w Wiedniu nastąpiło w celu opóźnienia wykonania wyroku.

Skarżący wskazuje też, że dłużnik z wyroku sądu arbitrażowego dysponuje innymi skutecznymi środkami zapewniającymi skuteczną ochronę przed ewentualnym wykonaniem uchylonego orzeczenia arbitrażowego, m.in. wznowienie postępowania delibacyjnego, powództwo przeciwegzekucyjne. Pomija jednak, że wybór środka procesowego zmierzającego do zapewnienia najskuteczniejszej obrony jego praw należy do dłużnika.

Z tych względów, jak również mając na względzie, że sąd orzekający w przedmiocie wniosku o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego nie ma kompetencji badania zasadności samej skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego, uznać należy, że zawieszenie postępowania na wskazanej przez sąd podstawie było uzasadnione.

Poza sferą rozważań Sądu Apelacyjnego pozostał wniosek ewentualny zażalenia o zmianę postanowienia w części poprzez zawieszenie niniejszego postępowania z równoczesnym nakazaniem [...] SA udzielenia odpowiedniego zabezpieczenia poprzez wpłacenie do depozytu sądowego kwoty 1.562.341.822,74 zł, a to z uwagi na prawomocny zwrot wniosku o udzielenie zabezpieczenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Źródło: Sąd Apelacyjny w Warszawie